

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน
กลุ่มเกษตรกร
ประจำปี 2551

ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทสรุป

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินกลุ่มเกษตรกร ประจำปี 2551

ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินกลุ่มเกษตรกร ประจำปี 2551 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินการบัญชี เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน รวมทั้งผลสรุปของการวิเคราะห์ประเมินประสิทธิภาพในการบริหารการเงินในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) ที่รวบรวมข้อมูลได้จากรายงานการสอบบัญชีของกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Common Size Analysis) ข้อมูลที่นำเสนอเป็นสารสนเทศเพื่อหน่วยงานของรัฐ จะนำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ ตลอดจนสามารถนำไปประกอบในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 6,191 สหกรณ์ ลดลงจากปี 2550 ร้อยละ 7.43 ในจำนวนกลุ่มที่รวบรวมข้อมูลได้ 4,157 กลุ่ม มีสมาชิก 660,366 คน บริหารจัดการด้วยเงินทุน 1,933.57 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 10.45 มีแหล่งเงินทุนมาจากหนี้สินร้อยละ 56.21 โดยมีแหล่งเงินกู้ยืมภายนอกร้อยละ 44.00 และแหล่งเงินทุนภายในที่ได้จากเงินรับฝาก ทำให้มีสัดส่วนหนี้สินต่อทุนสูง 1.28 เท่า

ในรอบปี ดำเนินธุรกิจรวม 6 ด้าน มูลค่า 6,639.63 ล้านบาท ลดลงจากปี 2550 ร้อยละ 6.16 โดยดำเนินธุรกิจด้านการรวบรวมผลผลิตมากที่สุด ร้อยละ 65.06 ที่มีผลการดำเนินงานกำไรสุทธิ จำนวน 51.17 ล้านบาท ปี 2550 มีผลกำไรสุทธิ จำนวน 37.56 ล้านบาท กลุ่มเกษตรกรมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ร้อยละ 2.74 เกษตรกรควรควบคุมการบริหารหนี้สินคงค้างไม่ให้เพิ่มสูงขึ้น

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินกลุ่มเกษตรกร ประจำปี 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานความเคลื่อนไหวทางการเงิน ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกลุ่มเกษตรกรในภาพรวม ตลอดจนประสิทธิภาพในการบริหารงาน ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ โดยรวบรวมข้อมูลทางการเงินการบัญชีจากรายงานการสอบบัญชีและงบการเงินของกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2551 ซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินกลุ่มเกษตรกร ประจำปี 2551 นี้ จะอำนวยประโยชน์ด้านการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไปรวมทั้งใช้เป็นแหล่งข้อมูลทางการเงินการบัญชีอันเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาปรับปรุง และช่วยเหลืองานกลุ่มเกษตรกรให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เมษายน 2552

สารบัญ

	หน้า
บทสรุป.....	(1)
คำนำ.....	(2)
สารบัญ.....	(3)
สารบัญตาราง.....	(5)
สารบัญภาพ.....	(6)
สารบัญภาคผนวก.....	(7)
บทที่ 1 บทนำ.....	
1.1 หลักการและเหตุผล.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	1
1.3 ขอบเขตของรายงาน.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.5 นิยามศัพท์.....	2
บทที่ 2 วิธีการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล.....	
2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	8
2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	8
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	
3.1 การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร.....	11
3.1.1 จำนวนกลุ่มเกษตรกร.....	11
3.1.2 จำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกร.....	12
3.1.3 การถือหุ้นของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร.....	13
3.1.4 ปริมาณธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร.....	14
1. การรับฝากเงิน.....	15
2. การให้เงินกู้.....	16
3. การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย.....	16
4. การรวบรวมผลผลิต.....	16
5. การแปรรูปผลผลิต.....	17
6. การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร.....	17
3.2 ผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร.....	18

3.3	ฐานะการเงินของกลุ่มเกษตรกร.....	19
3.3.1	สินทรัพย์.....	19
3.3.2	หนี้สิน.....	20
3.3.3	ทุนของกลุ่มเกษตรกร	20
3.4	แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน.....	
3.4.1	แหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน	22
3.4.2	ทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน	22
บทที่ 4	สรุปและข้อเสนอแนะ	
4.1	สรุป	23
4.2	ข้อเสนอแนะ.....	23
บรรณานุกรม.....		
ภาคผนวก	ตารางสถิติการเงินของกลุ่มเกษตรกรในรอบ 5 ปี (2547 – 2551)	27-44

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ปริมาณธุรกิจแต่ละด้านของกลุ่มเกษตรกร จำแนกตามกลุ่มอาชีพ ปี 2551	14
2 สินทรัพย์ทั้งสิ้นของกลุ่มเกษตรกร จำแนกตามกลุ่มอาชีพ ปี 2551.....	19
3 หนี้สินของกลุ่มเกษตรกร จำแนกตามกลุ่มอาชีพ ปี 2551	20
4 ทุนของกลุ่มเกษตรกร จำแนกตามกลุ่มอาชีพ ปี 2551	21

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 จำนวนกลุ่มเกษตรกรในรอบ 5 ปี (2547-2551).....	11
2 จำนวนสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรที่รวบรวมข้อมูลได้ ในรอบ 5 ปี (2547-2551).....	12
3 การถือหุ้นของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่รวบรวมข้อมูลได้ ในรอบ 5 ปี (2547-2551).....	13
4 ปริมาณธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร ในรอบ 5 ปี (2547-2551).....	15
5 ร้อยละปริมาณธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร ในรอบ 5 ปี (2547-2551)	17
6 ผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ในรอบ 5 ปี (2547-2551)	18
7 สินทรัพย์ทั้งสิ้นของกลุ่มเกษตรกร ในรอบ 5 ปี (2547-2551)	21
8 แสดงส่วนประกอบของทุนดำเนินงาน ในรอบปี 2551	22

สารบัญภาคผนวก

หน้า

ตารางสถิติการเงินของกลุ่มเกษตรกรในรอบ 5 ปี(2547-2551)

ตารางที่

1	จำนวนกลุ่มเกษตรกรตามทะเบียน	27
2	จำนวนกลุ่มเกษตรกรที่ต้องตรวจสอบ	27
3	จำนวนกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ต้องตรวจสอบ.....	27
4	จำนวนสมาชิก.....	28
5	การถือหุ้นของสมาชิก	28
6	สรุปการรับฝากเงิน	28
6.1	การรับฝากเงินจากสมาชิก.....	29
6.2	การรับฝากเงินจากกลุ่มเกษตรกรอื่นๆ.....	29
6.3	การรับฝากเงินจากอื่นๆ ที่ไม่ใช่สมาชิกและกลุ่มเกษตรกรอื่น	29
7	สรุปการให้เงินกู้	30
7.1	การให้เงินกู้แก่สมาชิกระยะสั้น.....	30
7.2	การให้เงินกู้แก่สมาชิกระยะปานกลาง.....	30
7.3	การให้เงินกู้แก่กลุ่มสมาชิกอื่น	31
7.4	การให้เงินกู้แก่กลุ่มเกษตรกรอื่น	31
7.5	ทางประโยชน์ของเงินกู้.....	31
8	การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	32
9	การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์	33
10	การแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์	35
11	การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	36
12	สรุปปริมาณธุรกิจกลุ่มเกษตรกร	36
13	รายได้อื่น	37
14	ดอกเบี้ยจ่าย	37
15	ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน	38
16	ผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร	39
17	แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน	44

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีภารกิจหลักในการสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรรวมทั้งให้คำแนะนำในการบริหารการเงินการบัญชี เพื่อให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีระบบการควบคุมภายในที่ดี ดูแลรักษาสินทรัพย์ที่เหมาะสม รัดกุมและป้องกันความผิดพลาดบกพร่องที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนให้มีข้อมูลทางการเงินการบัญชีที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ นอกจากนี้ภารกิจหลักดังกล่าวข้างต้น ยังมีภารกิจในการเป็นศูนย์ข้อมูลทางการเงินการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะการเงินในรอบปี ตลอดจนข้อสังเกตต่างๆ จากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ตรวจสอบบัญชีได้ เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลทางการเงินการบัญชีอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร สถาบันศึกษา สถาบันการเงิน ตลอดจนผู้ที่สนใจโดยทั่วไป เพื่อศึกษา ค้นคว้า หรือวิจัย รวมทั้งใช้เป็นแหล่งข้อมูล เพื่อการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกต่อไป

ดังนั้น รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินกลุ่มเกษตรกร ประจำปี 2551 จึงเป็นรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินเพื่อประเมินสถานการณ์การเงินของกลุ่มเกษตรกรที่ตรวจสอบบัญชีได้ ที่มีรอบปีทางบัญชีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2551 ในภาพรวมทั้งประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินกลุ่มเกษตรกรในรอบปี 2551
2. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกลุ่มเกษตรกร
3. เพื่อจัดทำสถิติข้อมูลทางการเงินของกลุ่มเกษตรกรในรอบ 5 ปี (2547-2551) สำหรับใช้ในการศึกษาวิจัย และพัฒนางานกลุ่มเกษตรกรต่อไป

1.3 ขอบเขตของรายงาน

นำเสนอรายงานจากข้อมูลทางการเงินการบัญชีที่รวบรวมได้จากการสอบบัญชีของกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนกลุ่มเกษตรกร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2551 ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มเกษตรกรทำนา กลุ่มเกษตรกรทำไร่ กลุ่มเกษตรกรทำสวน กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงไหม กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้ง กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ กลุ่มเกษตรกรทำประมง และกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำและอื่นๆ ที่มีรอบปีบัญชีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2551 โดยสิ้นสุดการรวบรวมข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงทิศทางการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร และเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหารใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป
2. ทราบความเคลื่อนไหวทางด้านปริมาณธุรกิจแต่ละด้าน ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกลุ่มเกษตรกร และนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อการตัดสินใจวางแผนกำหนดนโยบายทั้งในระยะสั้นและระยะยาวของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสถาบันเกษตรกร สถาบันการเงิน และสถาบันการศึกษาต่างๆ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป
3. เป็นการเผยแพร่และให้การสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลืองานด้านกลุ่มเกษตรกรให้พัฒนาเจริญก้าวหน้า มีความเข้มแข็งพอที่จะเปลี่ยนสถานภาพเป็นสหกรณ์ต่อไป

1.5 นิยามศัพท์

ปี 2551 หมายถึง ปีสถิติ 2551 ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มเกษตรกรที่ตรวจสอบบัญชีได้สำหรับรอบปีทางบัญชีสิ้นสุดในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2551

ปี 2550 หมายถึง ปีสถิติ 2550 ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มเกษตรกรที่ตรวจสอบบัญชีได้สำหรับรอบปีทางบัญชีสิ้นสุดในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2549 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2550

เกษตรกรรวม หมายถึง การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ และเกษตรกรรวมประเภทอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

กลุ่มเกษตรกร หมายถึง กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547

วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรทุกประเภทต่างมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการดำเนินงาน โดยสรุปรวมเกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือด้านความรู้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม การจัดหาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ต่างๆ วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภค เพื่อจัดจำหน่ายให้แก่สมาชิก การรวบรวมพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ผลิตผลหรือ

ผลิตภัณฑ์จากสมาชิกมาเพื่อจำหน่ายหรือแปรรูปออกจำหน่าย การจัดหาเงินทุนหรือการให้เงินทุนเพื่อการลงทุนในการประกอบอาชีพเกษตรกร และเลี้ยงสัตว์ จนถึงการลงทุนให้มีการอบรมทฤษฎีในหมู่สมาชิกด้วยกัน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการดำรงชีพที่ดีในมวลหมู่สมาชิกกลุ่มเกษตรกร

สถานภาพกลุ่มเกษตรกร หมายถึง สถานะของกลุ่มเกษตรกรในรอบปีที่เป็นอยู่ประกอบด้วย

1. **ดำเนินธุรกิจ** หมายถึง กลุ่มเกษตรกรที่มีการดำเนินธุรกิจในรอบปี ซึ่งเอื้อประโยชน์แก่มวลสมาชิกในด้านการให้เงินทุนแก่สมาชิก การรับฝากเงินจากสมาชิก การจัดสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลิตผล การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร โดยแต่ละกลุ่มเกษตรกรอาจดำเนินธุรกิจเพียงด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้าน หรือทุกด้านก็ได้ ซึ่งเป็นการสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้แก่กลุ่มเกษตรกรในรอบปี

2. **หยุดดำเนินธุรกิจ** หมายถึง กลุ่มเกษตรกรที่เคยมีการดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์หลักที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น แต่ในรอบปีปัจจุบันหยุดดำเนินธุรกิจ

3. **ไม่ดำเนินธุรกิจ** หมายถึง กลุ่มเกษตรกรที่ไม่เคยดำเนินธุรกิจ นับตั้งแต่วันจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

4. **เลิก** หมายถึง กลุ่มเกษตรกรที่ต้องเลิกกลุ่มเกษตรกรตามคำสั่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรให้เลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ตามมาตรา 32-33 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547

5. **ล้มละลาย** หมายถึง กลุ่มเกษตรกรที่ถูกเจ้าหนี้ฟ้องร้องต่อศาลให้กลุ่มเกษตรกรล้มละลาย เนื่องจากไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด หรือมีทรัพย์สินไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้สินได้ ดังนั้น เมื่อกลุ่มเกษตรกรถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้วให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วย ล้มละลาย (มาตรา 74)

6. **ชำระบัญชี** หมายถึง กลุ่มเกษตรกรที่อยู่ระหว่างการจัดการชำระบัญชีภายหลังจากนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรให้เลิกกลุ่มเกษตรกร

7. **ดำเนินคดีหรือพิทักษ์ทรัพย์** หมายถึง กลุ่มเกษตรกรที่อยู่ระหว่างการจัดการชำระบัญชีภายหลังจากนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมีคำสั่งดำเนินคดีหรือพิทักษ์ทรัพย์

8. **ถอนชื่อออกจากทะเบียน** หมายถึง กลุ่มเกษตรกรที่เลิกและชำระบัญชีเสร็จเรียบร้อยแล้ว หรือกลุ่มเกษตรกรที่ล้มละลายและชำระบัญชีเสร็จเรียบร้อยแล้ว และนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมีคำสั่งให้ถอนชื่อกลุ่มเกษตรกรออกจากทะเบียนกลุ่มเกษตรกร

สถานภาพกลุ่มเกษตรกรที่ตรวจสอบบัญชีได้ ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรกรที่มีสถานภาพดำเนินธุรกิจ หยุดดำเนินธุรกิจ และไม่ดำเนินธุรกิจนับตั้งแต่วันจดทะเบียน รวมทั้งกลุ่มที่อยู่ระหว่างดำเนินคดี

สถานภาพกลุ่มเกษตรกรไม่พร้อมรับการตรวจสอบบัญชี หมายถึง กลุ่มเกษตรกรที่ยังจัดทำบัญชีและเอกสารประกอบการบันทึกยังไม่เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน ซึ่งมีผลทำให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ไม่สามารถตรวจสอบบัญชีและแสดงความเห็นต่องบการเงินของกลุ่มเกษตรกรได้ภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี (มาตรา 24)

การดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร ประกอบด้วย การดำเนินธุรกิจ 6 ด้าน ดังนี้

1. การให้เงินกู้ หมายถึง การให้สินเชื่อหรือเครดิตเงินกู้แก่สมาชิกตามข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกรนั้นๆ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ เงินกู้ระยะสั้น เงินกู้ระยะปานกลาง และระยะยาวซึ่งเงินกู้ระยะสั้นมีกำหนดชำระคืนภายในเวลาไม่เกิน 12 เดือน ยกเว้นในกรณีพิเศษสามารถชำระคืนไม่เกิน 18 เดือน ระยะปานกลางมีกำหนดชำระคืนภายในเวลา 3 ปี เว้นแต่กรณีพิเศษอาจผ่อนผันชำระคืนภายใน 5 ปี นับจากวันเปิดรับสินเชื่อ และเงินกู้ระยะยาว ซึ่งมีกำหนดชำระคืนมากกว่า 5 ปีขึ้นไป

2. การรับฝากเงิน หมายถึง ธุรกิจที่กลุ่มเกษตรกรส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมเงินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรโดยการฝากไว้กับกลุ่มเกษตรกรเพื่อสะสมไว้ใช้ในอนาคตและกลุ่มเกษตรกรให้ผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยเงินรับฝากตามระยะเวลาที่ฝาก การรับฝากเงินจากสมาชิก ประกอบด้วย เงินรับฝากออมทรัพย์ เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ และเงินรับฝากประจำ

3. การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย หมายถึง การจัดหาสิ่งของที่ใช้ในเกษตรกรรมเครื่องอุปโภคบริโภคและสิ่งของอย่างอื่น ที่บรรดาสมาชิกมีความต้องการมาจำหน่าย ซึ่งในการจัดซื้อแต่ละคราวนั้นให้กลุ่มเกษตรกรสอบถามความต้องการของบรรดาสมาชิกล่วงหน้าและจัดซื้อสิ่งของมาตามที่สมาชิกเหล่านั้นสั่งซื้อแล้วจัดจำหน่ายแก่สมาชิกโดยเร็ว สมาชิกผู้ซื้อต้องชำระราคาส่งของด้วยเงินสด หรือให้หักชำระจากเงินกู้ของตน หรือให้หักชำระจากเงินราคาผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของตน ซึ่งได้ส่งมอบให้กลุ่มเกษตรกรจัดการขาย

4. การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ หมายถึง ธุรกิจที่เกิดขึ้นจากการที่กลุ่มเกษตรกรทำการรวบรวมผลิตผลและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของสมาชิกลำมาขายหรือแปรรูปเป็นสินค้าสำเร็จรูป เพื่อขายต่อให้ได้ราคาดี ทั้งนี้ธุรกิจรวบรวมผลิตผลยังหมายถึงการขายผลิตผลที่ได้จากการแปรรูปอีกด้วย

5. การแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ หมายถึง ธุรกิจที่กลุ่มเกษตรกรนำผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูปเพื่อช่วยป้องกันการเกิดตลาดของผลิตผลสด ซึ่งช่วยยกระดับราคาผลิตผลไม่ให้ตกต่ำ การเพิ่มมูลค่าของผลิตผลทางการเกษตรมาแปรรูปเป็นอาหารระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือนและเป็นของสมาชิก

6. การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ธุรกิจที่กลุ่มเกษตรกรจัดให้มีการส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตร ให้คำแนะนำในการจัดการเกษตร ให้บริการช่วยเหลือสมาชิก เพื่อให้สินค้ามีคุณภาพดี หรือการประกอบอาชีพในหมู่สมาชิก

สมาชิก หมายถึง สมาชิกกลุ่มเกษตรกร

กำไรสุทธิ หมายถึง ยอดรวมของรายได้ทั้งสิ้นมากกว่ายอดรวมของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในรอบปีของกลุ่มเกษตรกร

ขาดทุนสุทธิ หมายถึง ยอดรวมของรายได้ทั้งสิ้นน้อยกว่ายอดรวมของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในรอบปีของกลุ่มเกษตรกร

ไม่ดำเนินงาน หมายถึง ยอดรวมของรายได้เท่ากับยอดรวมของค่าใช้จ่ายหรือไม่มีทั้งรายได้และค่าใช้จ่ายในรอบปีของกลุ่มเกษตรกร

กำไรสุทธิประจำปี หมายถึง ยอดกำไรสุทธิมากกว่ายอดรวมขาดทุนสุทธิในรอบปีของกลุ่มเกษตรกร

ขาดทุนสุทธิประจำปี หมายถึง ยอดรวมกำไรสุทธิน้อยกว่ายอดรวมขาดทุนสุทธิในรอบปีของกลุ่มเกษตรกร

สินทรัพย์ หมายถึง สิ่งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตนโดยมีมูลค่าเป็นตัวเงินที่แสดงถึงกรรมสิทธิ์ของกลุ่มเกษตรกรในสังหาริมทรัพย์สิทธิเรียกร้องและมูลค่าที่ได้มาและค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีต่อไปอันประกอบด้วย

1. **สินทรัพย์หมุนเวียน** หมายถึง เงินสดและสินทรัพย์ที่อาจขายหรือแปลงสภาพเป็นเงินสดหรือใช้ให้หมดไปภายในวัฏจักรการดำเนินงานตามปกติของกลุ่มเกษตรกรคือ 1 ปี อาทิเช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร เงินฝากกลุ่มเกษตรกรอื่น เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง เงินลงทุนระยะสั้น ลูกหนี้สุทธิดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับสุทธิ วัสดุคงเหลือและสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น เป็นต้น ถ้ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของกลุ่มเกษตรกรสั้นกว่า 1 ปี ให้ถือรอบระยะเวลา 1 ปี เป็นเกณฑ์ในการจัดประเภทของสินทรัพย์หมุนเวียน แต่ถ้ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของกลุ่มเกษตรกรนานกว่า 1 ปี ก็ให้ถือระยะเวลานั้นๆ เป็นเกณฑ์

1.1 **เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง** หมายถึง เงินที่กลุ่มเกษตรกรส่งชำระหนี้ซึ่งยังไม่สามารถจำแนกได้ชัดเจนว่าส่วนที่ชำระดอกเบี้ยและส่วนที่ชำระเงินต้นมีจำนวนเท่าใด

1.2 **เงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนชั่วคราว** หมายถึง หลักทรัพย์ที่ซื้อจากเงินสดเหลือใช้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาดอกผลจากการลงทุนนั้น ซึ่งเป็นหลักทรัพย์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด ทั้งนี้ ฝ่ายจัดการจะขายเมื่อต้องการเงินสด เช่น การลงทุนในสัญญาใช้เงิน เป็นต้น

1.3 **ลูกหนี้การค้า** หมายถึง ลูกหนี้ของกลุ่มเกษตรกรที่เกิดจากหนี้ของสมาชิกที่ยังไม่ได้ชำระค่าสินค้าต่อกลุ่มเกษตรกร

1.4 **ลูกหนี้เงินกู้** หมายถึง ลูกหนี้ของกลุ่มเกษตรกรที่เกิดจากธุรกิจสินเชื่อ

1.5 **ลูกหนี้อื่น** หมายถึง ลูกหนี้กลุ่มเกษตรกรที่เกิดจากการที่กรรมการและพนักงานได้ยืมเงินจากกลุ่มเกษตรกรแล้วยังไม่ได้ชำระหนี้คืนแก่กลุ่มเกษตรกร หนี้สินที่กรรมการและพนักงานมีต่อกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งลูกหนี้สินค้าขาดบัญชีและลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี (ที่มีหนังสือรับรองจำนวนเงิน

สดขาดบัญชีและหนังสือรับรองจำนวนสินค้าขาดบัญชี) ซึ่งไม่อาจจัดเข้าไว้ในลูกหนี้ทั้ง 3 ประเภทข้างต้นได้ในข้อ 1.3 ข้อ 1.4 และข้อ 1.5

2. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ หมายถึง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิที่มีไว้เพื่อใช้ดำเนินการกิจกรรมและรวมถึงสิ่งที่มีไว้เพื่อใช้ในการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมสินทรัพย์ดังกล่าว ทั้งนี้ จะต้องเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิที่มีได้มีไว้เพื่อขาย เช่น ที่ดิน อาคารและสิ่งปลูกสร้าง งานระหว่างก่อสร้าง เครื่องจักรและอุปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องใช้สำนักงานและสิทธิการเช่า/สิทธิการใช้ประโยชน์ เป็นต้น

สิทธิการเช่า/สิทธิการใช้ประโยชน์ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งานจำกัด และปกติต้องตัดบัญชีแสดงยอดสุทธิภายหลังหักค่าตัดจ่ายตามอายุการใช้สินทรัพย์หรือตามระยะเวลาสัญญาเช่าระยะยาว

3. สินทรัพย์อื่น หมายถึง สินทรัพย์ไม่อาจรวมเข้าไว้ในรายการของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ระยะยาว อาทิเช่น สัมปทาน หุ้นบริษัทสหประกันภัย รายจ่ายรอดตัดบัญชี เงินประกัน และอื่นๆ เป็นต้น

3.1 สัมปทาน หมายถึง สัญญาซึ่งรัฐบาลตกลงให้สิทธิในการดำเนินงานอันเกี่ยวกับสินทรัพย์ของรัฐบาล เช่น สัมปทานเดินรถ สัมปทานป่าไม้ เป็นต้น

3.2 ค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชี หมายถึง รายจ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้ว และเป็นประโยชน์แก่การดำเนินธุรกิจระยะยาวในภายหน้า เช่น ค่าใช้จ่ายในการก่อตั้งกลุ่มเกษตรกร (ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรแต่ยังไม่ได้ดำเนินงาน มีเพียงการรับจ่ายเงินบางรายการเท่านั้น โดยค่าใช้จ่ายนี้จะต้องตัดจ่ายหมดสิ้นในปีที่ดำเนินงาน) ค่าปรับปรุง ค่าตกแต่งหรือค่าซ่อมแซมสินทรัพย์ที่ใช้เงินจำนวนมากและทำให้สินทรัพย์นั้นคงสภาพดีดังเดิม เป็นต้น

หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันของกลุ่มเกษตรกรอันเกิดจากรายการการค้า การกู้ยืมหรือจากการอื่นซึ่งจะต้องชำระคืนในภายหน้าด้วยสินทรัพย์หรือบริการ ประกอบด้วย

1. หนี้สินหมุนเวียน หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนภายใน 1 ปี หรือภายในวัฏจักรการดำเนินงานตามปกติของกลุ่มเกษตรกร ซึ่งคาดว่าจะต้องจ่ายชำระด้วยสินทรัพย์หมุนเวียน หรือด้วยการก่อหนี้สินระยะสั้นอีกแทน อันได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร เจ้าหนี้เงินกู้ยืม หนี้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี เจ้าหนี้การค้า ตัวเงินจ่ายเงินรับฝากและหนี้สินหมุนเวียนอื่น (เช่น ค่าบำรุงสันนิบาตกลุ่มเกษตรกร เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย เป็นต้น)

1.1 เจ้าหนี้การค้า หมายถึง พันธะที่จะต้องชำระค่าสินค้าหรือบริการที่กลุ่มเกษตรกรได้รับตามปกติในรอบปีหนึ่งๆ

1.2 ส่วนของหนี้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี หมายถึง ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระคืนในรอบหนึ่งปีบัญชีถัดไป รวมทั้งส่วนของหนี้ระยะยาวที่พ้นกำหนดชำระแล้ว

2. **หนี้สินระยะยาว** หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนเกินกว่า 1 ปี หรือเกินกว่ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของกลุ่มเกษตรกร อันได้แก่ เจ้าหนี้เงินกู้ยืม เจ้าหนี้ ค่าเช่าสินทรัพย์ และหนี้สินระยะยาวอื่น

3. **หนี้สินอื่น** หมายถึง หนี้สินที่ไม่อาจรวมเข้าไว้ในรายการหนี้สินหมุนเวียนและหนี้สินระยะยาว อันได้แก่ รายได้รอตัดบัญชี เงินสะสมเจ้าหนี้ที่ สำรองบำเหน็จเจ้าหนี้ที่เงินประกันและหนี้สินอื่นๆ

ทุนของกลุ่มเกษตรกร หมายถึง ทุนที่ได้รับส่วนของสมาชิกผู้ลงทุนถือหุ้น (ทุนเรือนหุ้น) ในกลุ่มเกษตรกรที่ได้จากการดำเนินงานในรอบปี อันได้แก่ ทุนสำรอง ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ และอื่นๆ กำไรสุทธิประจำปี กำไรสุทธิหรือการจัดสรร และขาดทุนสะสม

1. **ทุนสำรอง** หมายถึง ส่วนของกำไรสุทธิประจำปีที่ถูกกลุ่มเกษตรกรได้จัดสรรตามข้อบังคับเพื่อไว้ชดเชยการขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า รวมทั้งเงินอุดหนุนหรือสินทรัพย์ที่กลุ่มเกษตรกรได้รับบริจาค

2. **ทุนสะสมตามข้อบังคับและอื่นๆ** หมายถึง ทุนสะสมที่จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปี ตามระเบียบข้อบังคับและอื่นๆ เช่น ทุนสาธารณประโยชน์ ทุนศึกษาอบรมของกลุ่มเกษตรกร ทุนเพื่อการสงเคราะห์ และทุนเพื่อส่งเสริมสวัสดิการ เป็นต้น

3. **ขาดทุนสะสม** หมายถึง ผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรที่มีผลขาดทุนสุทธิประจำปีเกินกว่าทุนสำรอง

4. **ส่วนขาดแห่งทุน** หมายถึง ทุนของกลุ่มเกษตรกรที่มีตัวเลขเป็นค่าติดลบ โดยทุนที่มีอยู่ทั้งหมด (เช่น ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามข้อบังคับต่างๆ กำไรสะสม เป็นต้น) มิได้เพียงพอให้หักผลการขาดทุนประจำปีและขาดทุนสะสมของกลุ่มเกษตรกรได้

บทที่ 2

วิธีการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นสารสนเทศที่รวบรวมข้อมูลได้จากรายงานการสอบบัญชีและงบการเงินของกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ ที่มีรอบปีบัญชีสิ้นสุดในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2551 ซึ่งสิ้นสุดการรวบรวมข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ นำเสนอเป็นรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินประจำปี 2551 ของกลุ่มเกษตรกร

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

2.2.1 การวิเคราะห์ตามแนวนอน (Horizontal Analysis)

2.2.2 การวิเคราะห์ตามแนวตั้ง (Vertical Analysis)

2.2.3 การวิเคราะห์อัตราส่วน (Ratio Analysis)

2.2.1 การวิเคราะห์ตามแนวนอน (Horizontal Analysis)

เป็นการวิเคราะห์โดยดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายการต่างๆ ในงบการเงิน เมื่อเวลาผ่านไป โดยใช้วิธีอัตราร้อยละของปีฐานเคลื่อนที่ (Moving – based analysis) เพื่อวิเคราะห์อัตราการเปลี่ยนแปลง/ขยายตัวเพิ่มขึ้น/(ลดลง)

$$\text{อัตราขยายตัวเพิ่มขึ้น/(ลดลง)ของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{[y_t - y_{t-1}]}{y_{t-1}} \times 100$$

y_t หมายถึง ตัวเลขของปีที่ต้องการ

y_{t-1} หมายถึง ตัวเลขของปีก่อน

2.2.2 การวิเคราะห์ตามแนวตั้ง (Vertical Analysis)

เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการต่างๆ ในงบการเงินของปีเดียวกัน โดยกำหนดมูลค่าของรายการที่สำคัญในงบการเงินเป็นตัวเปรียบเทียบหรือมาตรฐาน มีค่าเป็นอัตราร้อยละเท่ากับ 100 แล้วดูรายการอื่นจะมีค่าเป็นอัตราร้อยละเท่าไร หรือเรียกว่าการวิเคราะห์ย่อส่วน (Common size analysis)

2.2.3 การวิเคราะห์อัตราส่วน (Ratio Analysis)

เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูล 2 ชุด โดยให้ตัวหนึ่งเป็นตัวตั้งอีกตัวหนึ่งเป็นตัวหาร เรียกว่า อัตราส่วน อัตราส่วนที่ได้ต้องนำไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนที่ถูกกำหนดให้เป็นมาตรฐาน การวิเคราะห์อัตราส่วนประกอบด้วย

1. **อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current ratio)** อัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (หน่วยเป็นเท่า)} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนนี้ใช้วัดความสามารถของสหกรณ์ในการมีเงินสดเพียงพอที่จะชำระหนี้สินระยะสั้นเมื่อถึงกำหนด และยังมีเงินสดเพียงพอจะจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ ของกลุ่มเกษตรกร

2. **อัตราหมุนของสินทรัพย์ (Total Asset Turnover)** คืออัตราส่วนระหว่างยอดขาย/บริการสุทธิกับสินทรัพย์ทั้งหมด

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (หน่วยเป็นเท่า)} = \frac{\text{ขาย / บริการ}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

อัตราส่วนนี้บอกให้ทราบว่า สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์รูปต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ในรูปของยอดขายบริการได้เป็นกี่เท่าของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

3. **อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Total Asset - ROA)** เป็นอัตราร้อยละระหว่างกำไรจากการดำเนินงานกับสินทรัพย์ทั้งหมด

$$\text{อัตราส่วนผลตอบแทนสินทรัพย์ (หน่วยเป็น \%)} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

อัตราส่วนนี้ ใช้วัดประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ทั้งหมด เนื่องจากสินทรัพย์ที่ได้มานั้น ควรก่อให้เกิดผลตอบแทน โดยไม่คำนึงถึงวิธีการได้มา

4. **อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity - ROE)** เป็นอัตราร้อยละระหว่างกำไรสุทธิกับส่วนของผู้ถือหุ้นกลุ่มเกษตรกร

$$\text{อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (หน่วยเป็น \%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนของกลุ่มเกษตรกร}} \times 100$$

อัตราส่วนนี้แสดงถึงประสิทธิภาพในการทำกำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้นกลุ่มเกษตรกร กล่าวคือ วัดผลตอบแทนสูงสุดต่อสมาชิกที่ลงทุนในกลุ่มเกษตรกร

5. อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Profit Margin on Sales) เป็นอัตราร้อยละระหว่างกำไรสุทธิกับ ยอดขาย/บริการ สุทธิ

$$\begin{array}{l} \text{อัตรากำไรสุทธิ} \\ \text{(หน่วยเป็น \%)} \end{array} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย/บริการ}} \times 100$$

อัตราส่วนนี้ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานโดยส่วนรวมด้วย

บทที่ 3

ผลวิเคราะห์ข้อมูล

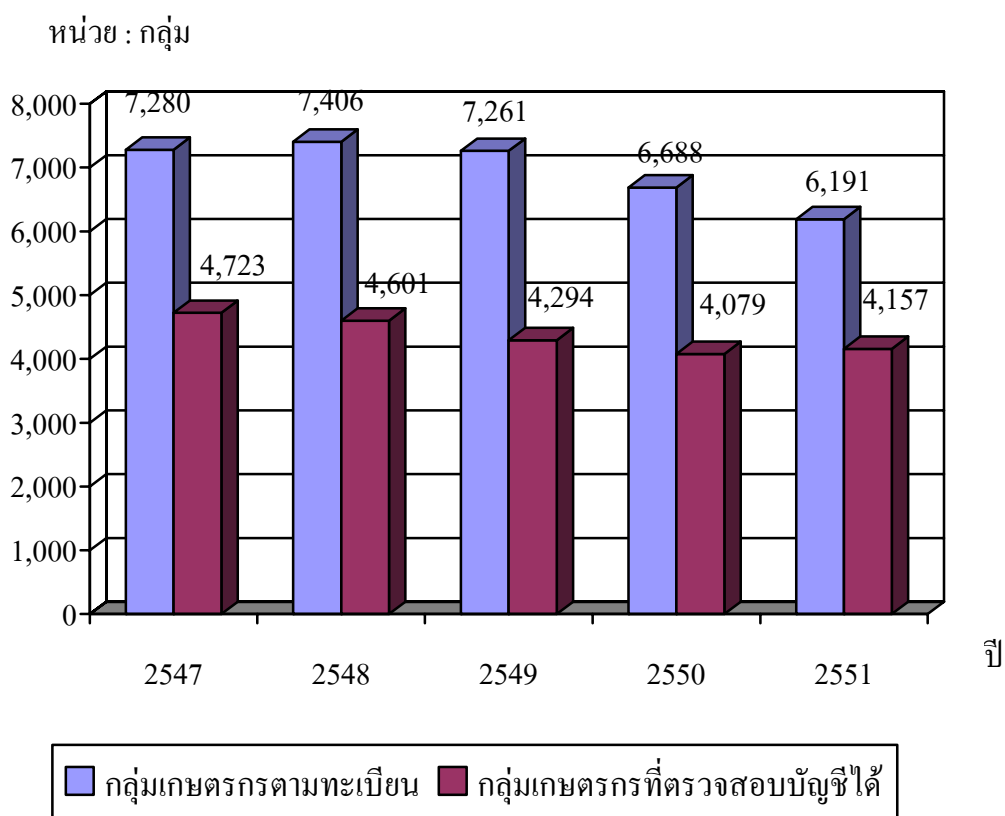
3.1 การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินกลุ่มเกษตรกร ประจำปี 2551 ที่รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 4,157 กลุ่ม มีสาระสำคัญของรายละเอียดข้อมูลดังนี้

3.1.1 จำนวนกลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกร ณ วันสิ้นปีมีทั้งสิ้นจำนวน 6,191 กลุ่ม ลดลงจากปีก่อน จำนวน 497 กลุ่ม หรือลดลงร้อยละ 7.43 รวบรวมข้อมูลได้ 4,157 กลุ่ม รวบรวมข้อมูลไม่ได้ 2,032 กลุ่ม

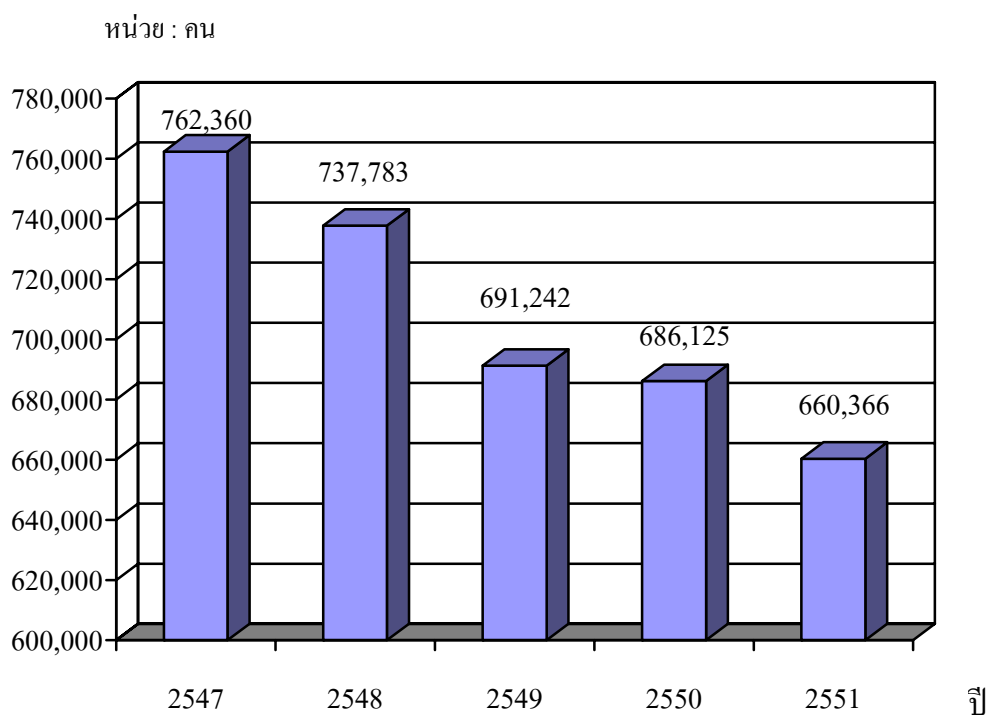
ภาพที่ 1 จำนวนกลุ่มเกษตรกร ในรอบ 5 ปี (2547 – 2551)

3.1.2 จำนวนสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกรที่รวบรวมข้อมูลได้ จำนวน 4,157 กลุ่ม มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 660,366 คน ระหว่างปีรับสมาชิกเพิ่มจำนวน 17,988 คน สมาชิกออก จำนวน 24,141 คน สมาชิก ฦ วันสิ้นปี เป็น ชายจำนวน 453,439 คน หญิง 206,927 คน จำนวนสมาชิกสิ้นปีลดลงจากปีก่อน 25,759 คน หรือลดลงร้อยละ 3.75

ภาพที่ 2 จำนวนสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรที่รวบรวมข้อมูลได้ ในรอบ 5 ปี (2547 – 2551)

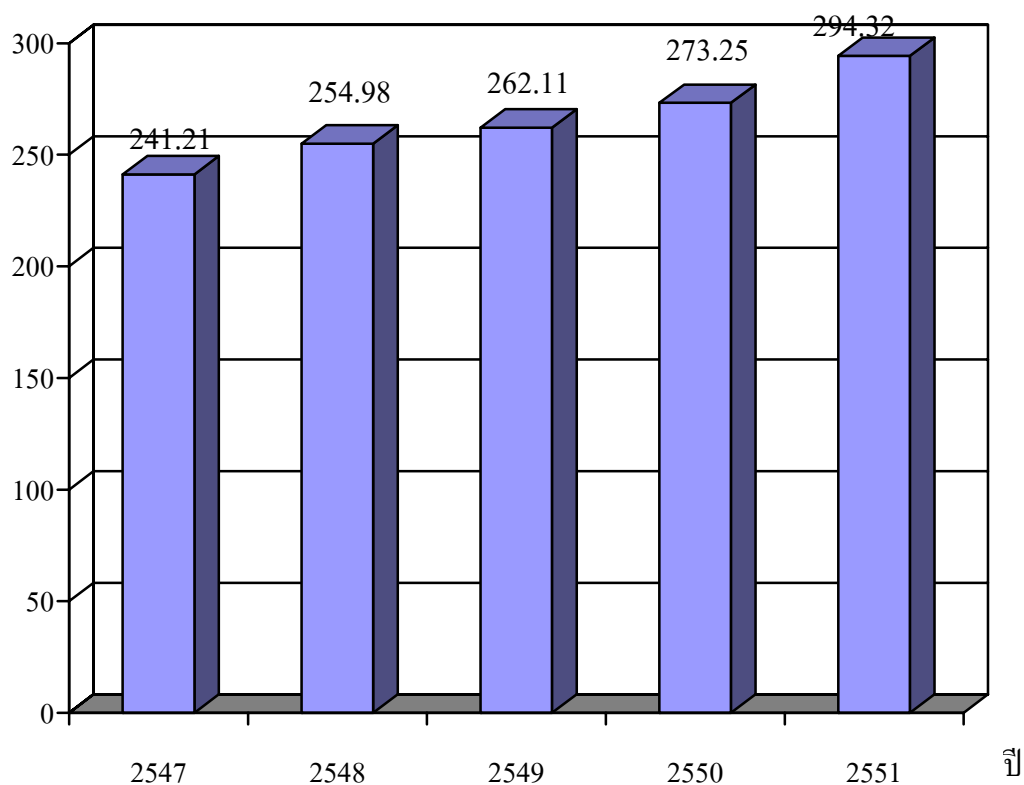

3.1.3 การถือหุ้นของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ในปี 2551 สมาชิกกลุ่มเกษตรกรสะสมค่าหุ้น เพื่อใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร มีทุนเรือนหุ้นคงเหลือ 294.32 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 21.07 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.71

ภาพที่ 3 การถือหุ้นของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่รวบรวมข้อมูลได้ในรอบ 5 ปี (2547-2551)

หน่วย : ล้านบาท

3.1.4 ปริมาณธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร

ในรอบปี 2551 กลุ่มเกษตรกรดำเนินธุรกิจ 6 ด้าน มีมูลค่าทั้งสิ้น 6,639.63 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 435.91 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 6.16

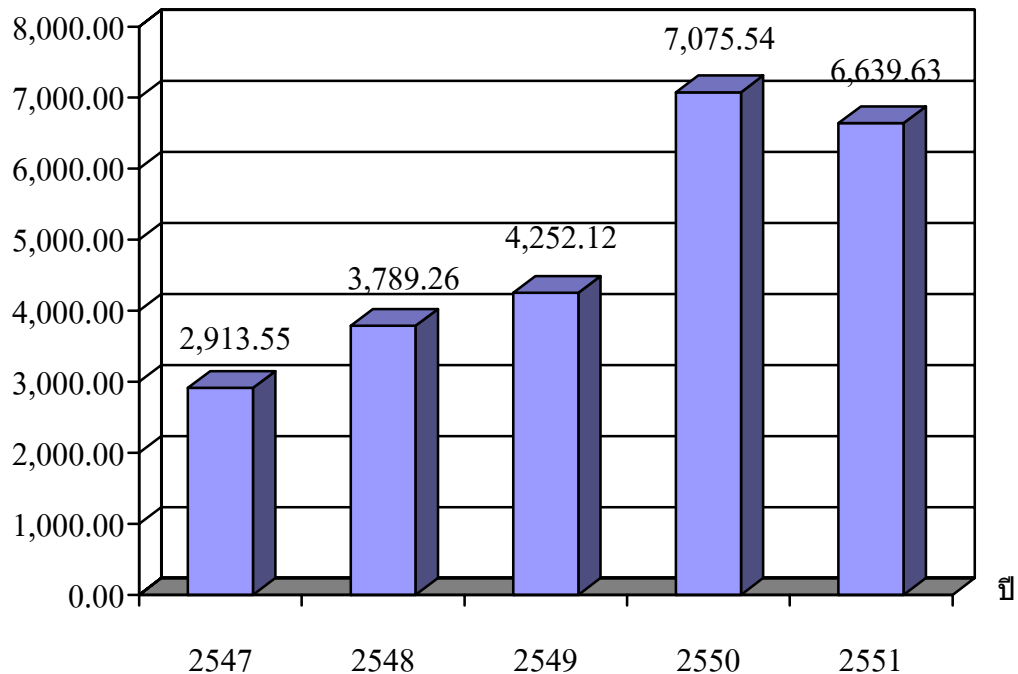
ตารางที่ 1 ปริมาณธุรกิจแต่ละด้านของกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามกลุ่มอาชีพ ปี 2551

กลุ่มอาชีพ	รวม (ล้านบาท)	ประเภทธุรกิจ					
		การรับ ฝากเงิน	การให้ เงินกู้	จัดหาสินค้า มาจำหน่าย	รวบรวม ผลิตผล	แปรรูป ผลิตผล	ให้บริการ และส่งเสริมฯ
ทำนา	1,064.25	97.88	393.41	466.59	50.99	37.58	17.80
ทำไร่	363.10	1.98	138.00	157.18	58.46	6.86	0.62
ทำสวน	4,937.39	43.84	141.08	162.56	4,199.31	387.35	3.25
เลี้ยงสัตว์	95.67	0.20	3.33	89.86		0.49	1.79
ทำประมง	162.81	1.64	110.28	35.09	10.44	1.67	3.69
อื่นๆ	16.41	0.41	7.79	3.19	0.53	2.82	1.67
รวม	6,639.63	145.95	793.89	914.47	4,319.73	436.77	28.82
ร้อยละของปริมาณธุรกิจแต่ละด้าน	100.00	2.20	11.96	13.77	65.06	6.58	0.43

จากตารางที่ 1 พบว่า ปริมาณธุรกิจโดยรวม 6 ด้าน มูลค่า 6,639.63 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นปริมาณธุรกิจรวบรวมผลิตผลมูลค่า 4,319.73 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 65.06 รองลงมาเป็นธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมูลค่า 914.47 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.77 โดยกลุ่มเกษตรกรทำสวนมีปริมาณธุรกิจสูงสุด จำนวน 4,937.39 ล้านบาท

ภาพที่ 4 ปริมาณธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่รวบรวมข้อมูลได้ในรอบ 5 ปี (2547-2551)

หน่วย : ล้านบาท

รายละเอียดปริมาณธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร

1) การรับฝากเงิน

การดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการรับฝากเงิน นอกจากจะเป็นการส่งเสริมการออมทรัพย์ในหมู่สมาชิกแล้ว ยังถือว่าเป็นหาเงินทุนสำหรับใช้ในธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรอีกวิธีหนึ่งด้วย จากการรวบรวมข้อมูลทางการเงินในรอบปี 2551 พบว่า กลุ่มเกษตรกรได้ให้บริการรับฝากเงิน จำนวน 145.95 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.20 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น ประกอบด้วยการรับฝากเงินจากสมาชิก การรับฝากเงินจากกลุ่มเกษตรกรอื่น และจากอื่นๆ ที่ไม่ใช่สมาชิกและกลุ่มเกษตรกรอื่น ดังนี้

1.1) การรับฝากเงินจากสมาชิก

ระหว่างปีรับฝากเงินจากสมาชิก จำนวน 138.99 ล้านบาท และมีจำนวนสมาชิกที่ฝากเงินคงเหลือสิ้นปี จำนวน 17,328 คน เฉลี่ยเงินรับฝากจากสมาชิกคนละ 8,422.78 บาท

1.2) การรับฝากเงินจากกลุ่มเกษตรกรอื่น

ระหว่างปีรับฝากเงินจากกลุ่มเกษตรกรอื่น จำนวน 1.43 ล้านบาท สิ้นปีเงินรับฝากคงเหลือ 7.29 ล้านบาท เป็นการฝากเงินของกลุ่มเกษตรกรอื่น จำนวน 78 กลุ่ม เฉลี่ยกลุ่มละ 18,333.33 บาท

1.3) การรับฝากเงินจากอื่นๆ ที่ไม่ใช่สมาชิกและกลุ่มเกษตรกรอื่น

ระหว่างปีรับฝากเงินจากอื่นๆ จำนวน 5.53 ล้านบาท สิ้นปีมีเงินรับฝากคงเหลือ 6.45 ล้านบาท

2) การให้เงินกู้

จากการรวบรวมข้อมูลทางการเงินปี 2551 พบว่า กลุ่มเกษตรกรได้ให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก และกลุ่มเกษตรกรอื่น จำนวน 793.89 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.96 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น การให้เงินกู้ระหว่างปี เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 219.61 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 38.24 มีรายละเอียดการให้เงินกู้ดังนี้

2.1) การให้เงินกู้แก่สมาชิก

ระหว่างปีให้เงินกู้แก่สมาชิก 792.91 ล้านบาท แยกเป็นเงินกู้ระยะสั้น 684.40 ล้านบาท ระยะปานกลาง 99.90 ล้านบาท และระยะยาว 8.61 ล้านบาท รับชำระระหว่างปี 654.33 ล้านบาท

2.2) การให้เงินกู้แก่กลุ่มเกษตรกรอื่น

ระหว่างปีกลุ่มเกษตรกรให้เงินกู้แก่กลุ่มเกษตรกรอื่น จำนวน 0.98 ล้านบาท ระหว่างปีได้รับชำระคืน 0.41 ล้านบาท

3) การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

จากการตรวจสอบบัญชีในรอบปี 2551 พบว่า กลุ่มเกษตรกรได้จัดหาสินค้ามาจำหน่ายทั้งสิ้น จำนวน 914.47 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.77 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น โดยจำหน่ายให้สมาชิก จำนวน 565.10 ล้านบาท หรือร้อยละ 61.79 ของสินค้าที่จัดหาจำหน่ายทั้งสิ้น การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายลดลงจากปี 2550 จำนวน 31.35 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 3.31

4) การรวบรวมผลผลิต/ผลิตภัณฑ์

จากการตรวจสอบบัญชีในรอบปี 2551 พบว่า กลุ่มเกษตรกรได้รวบรวมผลผลิต จำนวน 4,319.73 ล้านบาท หรือร้อยละ 65.06 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น การรวบรวมผลผลิต ลดลงจากปี 2550 จำนวน 1,052.23 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 19.59

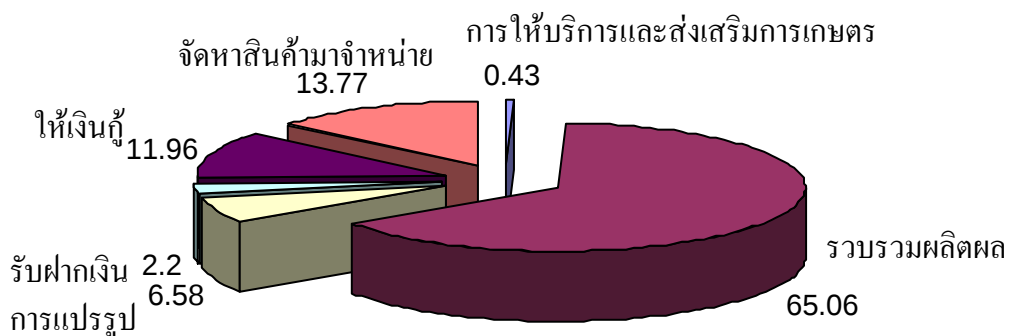
5) การแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

จากการตรวจสอบบัญชีในรอบปี 2551 พบว่า กลุ่มเกษตรกรได้มีการแปรรูปผลิตผลจำนวน 436.77 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.58 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น

6) การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

จากการตรวจสอบบัญชีในรอบปี 2551 พบว่า กลุ่มเกษตรกรได้ให้บริการและส่งเสริมการเกษตรจำนวน 28.82 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.43 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น

ภาพที่ 5 ร้อยละปริมาณธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรในปี 2551

3.2 ผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

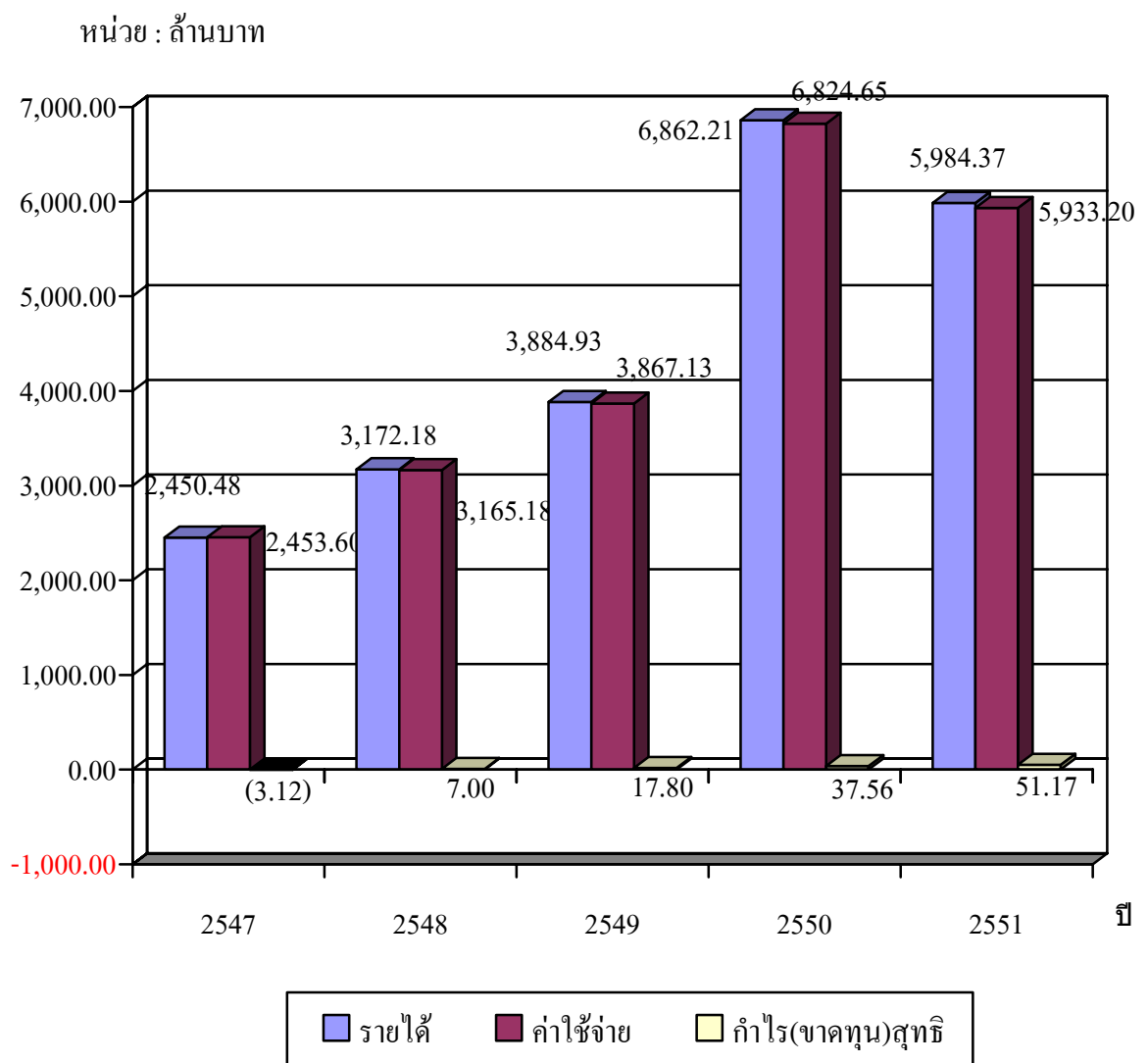
รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินกลุ่มเกษตรกร ประจำปี 2551 ที่รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 4,157 กลุ่ม มีสาระสำคัญของรายละเอียดข้อมูลดังนี้

กลุ่มเกษตรกรที่รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 4,157 กลุ่ม ปรากฏผลการดำเนินงาน ดังนี้

- กำไรสุทธิประจำปี 3,074 กลุ่ม เป็นเงิน 93.35 ล้านบาท
- ขาดทุนสุทธิประจำปี 915 กลุ่ม เป็นเงิน 42.18 ล้านบาท
- ไม่ดำเนินงาน 168 กลุ่ม

การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรมีผลกำไรสุทธิ 51.17 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 36.23

ภาพที่ 6 ผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ในรอบ 5 ปี (2547 – 2551)

3.3 ฐานะการเงินของกลุ่มเกษตรกร

3.3.1 สินทรัพย์

กลุ่มเกษตรกรที่รวบรวมข้อมูลได้มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น จำนวน 1,933.57 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 183.00 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.45

ตารางที่ 2 สินทรัพย์ทั้งสิ้นของกลุ่มเกษตรกร จำแนกตามกลุ่มอาชีพ ปี 2551

กลุ่มอาชีพ	สินทรัพย์รวม		สินทรัพย์ หมุนเวียน	สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน
	ล้านบาท	ร้อยละ		
ทำนา	858.37	44.39	683.49	174.88
ทำไร่	205.60	10.63	192.25	13.35
ทำสวน	539.51	27.90	424.97	114.54
เลี้ยงสัตว์	235.10	12.16	174.66	60.44
ทำประมง	77.27	4.00	53.36	23.91
อื่นๆ	17.72	0.92	15.40	2.32
รวม	1,933.57	100.00	1,544.13	389.44
ร้อยละของสินทรัพย์	100.00		79.86	20.14

จากตารางที่ 2 พบว่าสินทรัพย์ของกลุ่มเกษตรกร ทั้งสิ้น 1,933.57 ล้านบาทส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์ของกลุ่มเกษตรกรทำนา ร้อยละ 44.39 รองลงมาเป็นกลุ่มเกษตรกรทำสวน ร้อยละ 27.90 สินทรัพย์ทั้งสิ้นประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 79.86 และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ร้อยละ 20.14

3.3.2 หนี้สิน

กลุ่มเกษตรกรในภาพรวมมีหนี้สินทั้งสิ้น 1,086.86 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 56.21 ของทุนดำเนินงาน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 100.32 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.17

ตารางที่ 3 หนี้สินของกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามกลุ่มอาชีพ ปี 2551

กลุ่มอาชีพ	หนี้สิน		หนี้สิน	หนี้สินไม่
	ล้านบาท	ร้อยละ	หมุนเวียน	หมุนเวียน
ทำนา	516.79	47.55	418.22	98.57
ทำไร่	106.47	9.80	79.77	26.70
ทำสวน	288.70	26.56	241.30	47.40
เลี้ยงสัตว์	159.43	14.67	54.30	105.13
ทำประมง	7.84	0.72	2.44	5.40
อื่นๆ	7.63	0.70	5.23	2.40
รวม	1,086.86	100.00	801.26	285.60
ร้อยละของหนี้สิน	100.00		73.72	26.28

จากตารางที่ 3 พบว่า หนี้สินของกลุ่มเกษตรกรในภาพรวม 1,086.86 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการสร้างหนี้ของกลุ่มเกษตรกรทำนา ร้อยละ 47.55 รองลงมาเป็นการสร้างหนี้ของกลุ่มเกษตรกรทำสวน ร้อยละ 26.56 หนี้สินทั้งสิ้นประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน จำนวน 801.26 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 73.72 ในส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียน จำนวน 285.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.28

3.3.3 ทุนของกลุ่มเกษตรกร

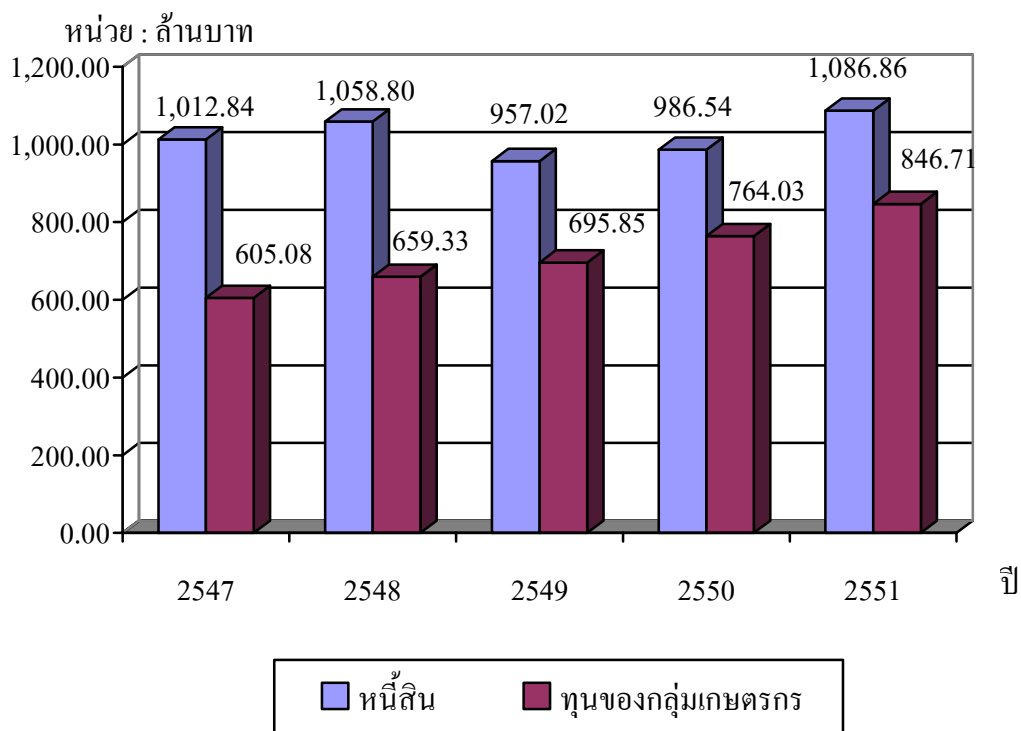
กลุ่มเกษตรกรในภาพรวมมีทุนของกลุ่มเกษตรกรเอง จำนวน 846.71 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 43.79 ของทุนดำเนินงาน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 82.68 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.82

ตารางที่ 4 ทุนของกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามกลุ่มอาชีพ ปี 2551

กลุ่มอาชีพ	ทุนของกลุ่มเกษตรกร	
	ล้านบาท	ร้อยละ
ทำนา	341.58	40.34
ทำไร่	99.12	11.71
ทำสวน	250.80	29.62
เลี้ยงสัตว์	75.67	8.94
ทำประมง	69.44	8.20
อื่นๆ	10.10	1.19
รวม	846.71	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ทุนของกลุ่มเกษตรกรในภาพรวม จำนวน 846.71 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นทุนของกลุ่มเกษตรกรทำนาร้อยละ 40.34 รองลงมาเป็นกลุ่มเกษตรกรทำสวนร้อยละ 29.62

ภาพที่ 7 สินทรัพย์ทั้งสิ้นของกลุ่มเกษตรกร ในรอบ 5 ปี (2547 – 2551)

3.4 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

กลุ่มเกษตรกรที่รวบรวมข้อมูลได้ในภาพรวม มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 1,933.57 ล้านบาท มีแหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน ดังนี้

3.4.1 แหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน

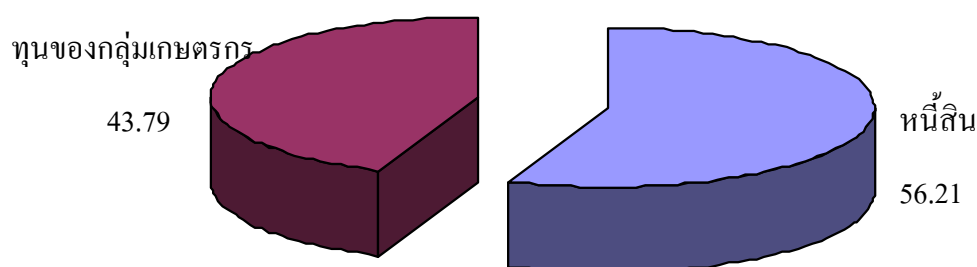
1) แหล่งภายใน จำนวน 1,082.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 56.00 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ประกอบด้วย เงินรับฝากจากสมาชิก 236.16 ล้านบาท ทุนของกลุ่มเกษตรกร 846.71 ล้านบาท

2) แหล่งภายนอก จำนวน 850.70 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 44.00 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ประกอบด้วย เครดิตระยะสั้น จำนวน 403.97 ล้านบาท เครดิตระยะยาว จำนวน 30.98 ล้านบาท และหนี้สินอื่น 415.75 ล้านบาท

3.4.2 ทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

ทุนดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในภาพรวมทั้งสิ้น 1,933.57 ล้านบาท ได้นำไปลงทุนในสินทรัพย์ทั้งสิ้น ได้แก่ เงินสดและเงินฝาก ลูกหนี้ หลักทรัพย์/ตราสาร สินค้าคงเหลือ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และอื่นๆ

ภาพที่ 8 แสดงส่วนประกอบของทุนดำเนินงานในปี 2551

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุป

จากผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกลุ่มเกษตรกรในภาพรวมปี 2551 จำนวน 4,157 กลุ่ม มีผลการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) ดังนี้

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง บริหารจัดการด้านเงินทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 1,933.57 ล้านบาท เงินทุนส่วนใหญ่ได้จากแหล่งภายใน ร้อยละ 56.00 และแหล่งภายนอก ร้อยละ 44.00 จนทำให้มีสัดส่วนหนี้สินต่อทุน 1.28 เท่า ในรอบปีมีผลการดำเนินงานมีกำไรสุทธิส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ร้อยละ 6.35 และมีทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น 0.26 เท่า

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ สินทรัพย์ทั้งสิ้น 1,933.57 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2550 ร้อยละ 10.45 และมีผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ร้อยละ 2.74

มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร มีสมาชิกทั้งสิ้น 660,366 คน ในรอบปีดำเนินธุรกิจรวม 6 ด้าน มูลค่า 6,639.63 ล้านบาท ลดลงจากปี 2550 ร้อยละ 6.16

มิติที่ 4 การทำกำไร การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในรอบปี บริหารงานมีรายได้ทั้งสิ้น 5,984.37 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 5,932.20 ล้านบาท หรือร้อยละ 99.13 ของรายได้ทั้งสิ้น ส่งผลให้มีกำไรสุทธิ 51.17 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 1.36 เท่า

มิติที่ 5 สภาพคล่อง จากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 1.93 เท่า แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเกษตรกรมีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามสภาพคล่องยังขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการเรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้ให้ชำระหนี้ได้ตามกำหนด และบริหารสินค้าให้มีรอบหมุนในการจำหน่ายสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว

4.2 ข้อเสนอแนะ

ผลจากการรวบรวมข้อมูลทางการเงิน การบัญชีในภาพรวมของกลุ่มเกษตรกร ปี 2551 มีข้อเสนอแนะพอสรุปได้ ดังนี้

1. กลุ่มเกษตรกรที่หยุดดำเนินธุรกิจและไม่ดำเนินธุรกิจตั้งแต่วันจดทะเบียนควรที่จะมีการศึกษาแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร และหากไม่สามารถดำเนินกิจการให้เป็นผลดีหรือการดำเนินกิจการของกลุ่มเกษตรกรก่อให้เกิดความเสียหายแก่กลุ่มเกษตรกรหรือประโยชน์ส่วนรวม ควรพิจารณาเลิกกลุ่มเกษตรกรตามมาตรา 33 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547
2. กลุ่มเกษตรกรที่ไม่พร้อมรับการตรวจสอบบัญชีประจำปี ที่ผู้บริหารงานกลุ่มเกษตรกรตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางแผนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความพร้อมทั้งในด้านเอกสารหลักฐานต่างๆ ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อการตรวจสอบบัญชีอย่างถูกต้อง โปร่งใส และไม่ล่าช้า เพื่อสมาชิกทราบผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในรอบปี ซึ่งการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องถือเป็นการสร้างระบบการควบคุมภายในที่ดี และการมีข้อมูลทางบัญชีที่ดีสามารถนำมาใช้เพื่อการบริหารจัดการการเงินเพื่อความเสี่ยงได้
3. ผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในภาพรวม ร้อยละ 22.01 ของจำนวนกลุ่มเกษตรกร ที่รวบรวมข้อมูลได้ต้องประสบผลขาดทุน อันเนื่องมาจากการดำเนินงานที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ ดังนั้นผู้บริหารกลุ่มเกษตรกรควรกำหนดกลยุทธ์ในการควบคุมค่าใช้จ่าย และสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ เพื่อรักษาสถานภาพของกลุ่มเกษตรกรไม่ให้ประสบกับผลขาดทุนต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินกลุ่มเกษตรกร

ประจำปี 2550

ภาคผนวก

ตารางสถิติการเงินกลุ่มเกษตรกร
ในรอบ 5 ปี (2547-2551)
ส่วนที่ 1 เรื่องทั่วไป
ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
จำนวนที่ต้องตรวจสอบ	6,389	6,229	5,359	4,936	4,632
จำนวนที่ไม่ต้องตรวจสอบ	891	1,177	1,902	1,752	1,559
รวม	7,280	7,406	7,261	6,688	6,191
จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	408	1126	(145)	(573)	(497)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	5.94	17.93	(1.96)	(7.89)	(7.43)

ตารางที่ 2 จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ดำเนินธุรกิจ	2,277	2,333	2,739	2,693	2,965
หยุดดำเนินธุรกิจ	1,664	1,477	974	742	699
ไม่ดำเนินธุรกิจ	782	791	581	441	475
อื่น ๆ				203	18
ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ	1,666	1,628	1,065	857	475
รวม	6,389	6,229	5,359	4,936	4,632
จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	9	(160)	(870)	(423)	(304)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	0.14	(2.50)	(13.97)	(7.89)	(6.16)

ตารางที่ 3 จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
เลิก	520	753	1,102	555	202
ชำระบัญชี	181	240	680	1,085	1,227
อยู่ระหว่างดำเนินคดี					2
อื่น ๆ	190	184	120	112	100
จดทะเบียนใหม่ไม่ครบรอบปีบัญชี					28
รวม	891	1,177	1,902	1,752	1,559
จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	399	286	725	(150)	(193)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	81.10	32.10	61.60	(7.89)	(11.02)

ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิก

หน่วย : คน

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ยกมาต้นปี	725,885	720,126	682,868	685,004	666,519
เข้าใหม่ระหว่างปี	50,709	33,652	29,854	21,122	17,988
ลาออกระหว่างปี	14,234	15,995	21,480	20,001	24,141
คงเหลือสิ้นปี	762,360	737,783	691,242	686,125	660,366
- ชาย	548,352	521,035	482,569	475,500	453,439
- หญิง	214,008	216,748	208,673	210,625	206,927
จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	17,914	(24,577)	(46,541)	(5,117)	(25,759)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	2.41	(3.22)	(6.31)	(0.74)	(3.75)

ตารางที่ 5 การถือหุ้นของสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ยกมาต้นปี	228.17	238.11	243.04	255.28	267.46
เพิ่มระหว่างปี	23.62	25.21	28.29	29.80	38.07
ถอนระหว่างปี	10.58	8.34	9.22	11.83	11.21
คงเหลือสิ้นปี	241.21	254.98	262.11	273.25	294.32
จำนวนทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	15.45	13.77	7.13	11.14	21.07
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	6.84	5.71	2.80	4.25	7.71

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานของสหกรณ์

ตารางที่ 6 สรุปการรับฝากเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ยกมาต้นปี	0.00	0.00	0.00	161.34	204.94
ฝากเพิ่มระหว่างปี	76.02	86.29	93.17	131.90	145.95
ถอนระหว่างปี	0.00	0.00	0.00	89.53	114.73
คงเหลือสิ้นปี	76.02	86.29	93.17	203.71	236.16
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	2.44	10.27	6.88	110.54	32.45
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	3.32	13.51	7.97	118.64	15.93

ตารางที่ 6.1 การรับฝากเงินจากสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ยกมาต้นปี				155.45	188.75
ฝากเพิ่มระหว่างปี	76.02	83.03	88.69	126.22	138.99
ถอนระหว่างปี				88.05	105.32
คงเหลือสิ้นปี	136.18	145.82	151.30	193.62	222.42
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	22.14	9.64	5.48	42.32	28.80
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	19.41	7.08	3.76	27.97	14.87

ตารางที่ 6.2 การรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ยกมาต้นปี				0.50	6.74
ฝากเพิ่มระหว่างปี		0.17	1.56	0.21	1.43
ถอนระหว่างปี				0.11	0.88
คงเหลือสิ้นปี	0.00	1.03	1.51	0.60	7.29
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		1.03	0.48	(0.91)	6.69
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		100.00	46.60	(60.26)	1,115.00

ตารางที่ 6.3 การรับฝากเงินจากอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สมาชิกและสหกรณ์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ยกมาต้นปี				5.39	9.45
ฝากเพิ่มระหว่างปี		3.09	2.92	5.47	5.53
ถอนระหว่างปี				1.37	8.53
คงเหลือสิ้นปี	0.00	4.48	5.27	9.49	6.45
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		4.48	0.79	4.22	(3.04)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		100.00	17.63	80.08	(32.03)

ตารางที่ 7 สรุปการให้เงินกู้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ยกมาต้นปี	403.49	510.37	529.05	479.92	534.17
กู้เพิ่มระหว่างปี	514.22	673.55	488.86	574.28	793.89
ชำระคืนระหว่างปี	406.16	605.34	547.41	502.29	654.74
คงเหลือสิ้นปี	511.55	578.58	470.50	551.91	673.32
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	94.09	67.03	(108.08)	81.41	121.41
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	22.54	13.10	(18.68)	17.30	22.00

ตารางที่ 7.1 การให้เงินกู้แก่สมาชิก ระยะสั้น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ยกมาต้นปี	298.77	387.66	402.19	339.77	382.40
กู้เพิ่มระหว่างปี	458.50	610.67	403.03	489.19	684.40
ชำระคืนระหว่างปี	363.20	547.52	482.32	434.24	576.16
คงเหลือสิ้นปี	394.07	450.81	322.90	394.72	490.64
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	76.68	56.74	(127.91)	71.82	95.92
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	24.16	14.40	(28.37)	22.24	24.30

ตารางที่ 7.2 การให้เงินกู้แก่สมาชิก ระยะปานกลาง

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ยกมาต้นปี	102.83	113.45	118.64	124.27	137.73
กู้เพิ่มระหว่างปี	54.49	59.66	69.05	77.81	99.90
ชำระคืนระหว่างปี	42.62	53.03	55.44	60.73	71.72
คงเหลือสิ้นปี	114.70	120.08	132.25	141.35	165.91
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	14.63	5.38	12.17	9.10	24.56
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	14.62	4.69	10.13	6.88	17.38

ตารางที่ 7.3 การให้เงินกู้แก่สมาชิกอื่น ๆ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ยกมาต้นปี	1.89	8.98	8.07	14.04	12.45
กู้เพิ่มระหว่างปี	1.23	3.21	4.30	7.12	8.61
ชำระคืนระหว่างปี	0.34	4.70	2.09	7.07	6.45
คงเหลือสิ้นปี	2.78	7.49	10.28	14.09	14.61
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	2.78	4.71	2.79	3.81	0.52
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	100.00	169.42	37.25	37.06	3.69

ตารางที่ 7.4 การให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ยกมาต้นปี		0.28	0.15	1.84	1.59
กู้เพิ่มระหว่างปี		0.01	12.48	0.16	0.98
ชำระคืนระหว่างปี		0.09	7.56	0.25	0.41
คงเหลือสิ้นปี	0.00	0.20	5.07	1.75	2.16
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		0.20	4.87	(3.32)	0.41
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		100.00	2,435.00	(65.48)	23.43

ตารางที่ 7.5 ทางใช้ประโยชน์ของเงินกู้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยาปราบ	370.37	526.68	312.47	391.25	568.09
ค่าใช้จ่ายการเตรียมเพื่อขยาย/แปรรูป	7.09	1.52	7.57	9.67	1.97
ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรและภาษีอากร	0.41	0.07		0.18	0.26
ค่าบริการและค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	7.21	25.98	9.74	13.25	13.84
ค่าบุกเบิกซื้อที่ดิน ปรับปรุงที่ดินและแหล่งน้ำ	23.58	7.52	24.85	20.56	36.71
ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้างเครื่องสูบน้ำเครื่องจักรกล	9.35	9.86	9.89	8.33	9.65
ซื้อสร้างปรับปรุงสิ่งปลูกสร้าง	13.59	15.65	17.79	22.48	26.60
ลงทุนเลี้ยงสัตว์	15.71	13.91	18.58	33.40	25.96
ชำระหนี้สินเดิม	10.16	27.53	30.46	26.65	29.52
ลงทุนซื้อหุ้นสหกรณ์	3.29	3.97	3.39	2.82	6.32
อื่น ๆ	53.46	40.86	54.12	45.53	73.99
รวม	514.22	673.55	488.86	574.12	792.91
ให้สหกรณ์อื่นกู้				0.16	0.98
รวมทั้งสิ้น	514.22	673.55	488.86	574.28	793.89

ตารางที่ 8 การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
สินค้าประเภทการเกษตร					
ปื๊ย	556.05	556.90	369.20	424.61	537.18
เครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์	2.36	2.06	1.98	2.03	1.97
เคมีกรเกษตร				10.66	10.06
อาหารสัตว์	8.85	12.03	12.02	21.93	17.15
ข้าวสาร	2.96	4.34	11.51	4.17	5.36
ปลาข้าว		0.43	0.24	0.99	1.23
รำ		0.11	0.42	0.15	0.23
พันธุ์พืช	5.90	7.71	7.85	16.27	13.52
ยาปราบศัตรูพืช	23.92	22.55	12.28	12.09	10.45
พันธุ์สัตว์	4.60	5.71	4.19	3.50	2.35
รวม	604.64	611.84	419.69	496.40	599.50
สินค้าประเภทน้ำมัน					
น้ำมันเชื้อเพลิง	163.63	125.11	476.61	362.79	280.56
น้ำมันหล่อลื่น		75.73	19.83	22.97	1.14
รวม	163.63	200.84	496.44	385.76	281.70
สินค้าทั่วไป					
สุราแช่พื้นเมือง				2.23	2.18
สุราแช่ผลไม้ (ไวน์)	0.22	1.37	2.39	0.12	
สินค้าอุปโภค บริโภค	45.08	80.13	66.93	3.04	3.61
สินค้า OTOP					
สินค้าผลิตเอง					
อื่น ๆ				57.52	26.55
รวม	45.30	81.50	69.32	62.91	32.34
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ					
ยานพาหนะ					
เครื่องใช้ไฟฟ้า					
คอมพิวเตอร์					
ที่ดิน/บ้าน					
อื่นๆ		0.83		0.58	0.85
รวม	0.00	0.83	0.00	0.58	0.85

ตารางที่ 8 การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
สินค้าฝากขาย					
ยานพาหนะ					
เครื่องใช้ไฟฟ้า					
คอมพิวเตอร์					
ที่ดิน/บ้าน					
อื่น ๆ					0.04
รวม	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04
สินค้าผ่านบัญชี					
พืชผลการเกษตร					
เครื่องเขียนแบบพิมพ์					
ยานพาหนะ					
เครื่องใช้ไฟฟ้า					
คอมพิวเตอร์					
ที่ดิน/บ้าน					
อื่น ๆ				0.17	0.04
รวม	0.00	0.00	0.00	0.17	0.04
รวมทั้งสิ้น	813.57	895.01	985.45	945.82	914.47
การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	(131.37)	81.44	90.44	(39.63)	(31.35)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(13.90)	10.01	10.10	(4.02)	(3.31)
มูลค่าสินค้าที่จำหน่ายให้แก่สมาชิก	707.65	721.17	566.82	589.10	565.10
จำนวนสมาชิกที่ได้รับบริการทั้งสิ้น (ราย)		103,960	59,715	15,978	16,661

ตารางที่ 9 การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ผลิตผลปกติ					
ข้าวเปลือกข้าว	90.23			173.44	23.84
ข้าวเปลือกข้าวหอมมะลิ		92.87	131.98	28.96	0.02
ข้าวเปลือกเหนียว		4.79	1.06	1.56	2.19
ข้าวโพด	7.98	3.51	0.10	0.39	0.48
ถั่ว	128.72	1.56	0.01	0.18	0.12
ยางพารา	1,167.67	1,809.79	2,368.68	5,070.08	4,186.80
อ้อย		69.61			
กาแฟ	2.11	0.07			
ฝ้าย		0.01			

ตารางที่ 9 การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ปอแก้ว					
มันสำปะหลัง		0.05	1.65		
ใบชา					
ปาล์ม	16.66	19.21	31.75	35.55	29.81
ข้าวฟ่าง					
สับปะรด	0.01	1.60	2.60	0.72	0.35
ละหุ่ง					
พริกแห้ง					
หน่อไม้					
หอมแดง					
หอมหัวใหญ่					
กระเทียม					
เกลือ					
มะพร้าว	0.01				
ผลไม้		1.84	0.89	0.98	17.65
ใบยาสูบ					
น้ำมันดิบ	12.63	0.36			
โค - กระบือ					0.29
สุกร					
สัตว์น้ำ					0.13
พริกไทย					
สุราแช่พื้นเมือง		0.10	0.01	1.40	0.18
ไวน์					
สินค้า OTOP					
กุ้ง					
ไก่					
อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป					
ผัก/ผลไม้กระป๋องและแปรรูป					
ผลิตภัณฑ์ข้าว/ข้าวสาลีและอาหารแปรรูปอื่น ๆ					
ไขมันและน้ำมันพืชฯ					
ผักสด					
ไม้ยางพารา(เฟอร์นิเจอร์)					
สินค้าเกษตรอินทรีย์					
ลำไย					4.50
ทุเรียน					

ตารางที่ 9 การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ลิ้นจี่					
เงาะ					
มังคุด					0.53
ผลิตผลอื่น ๆ	42.34	84.51	109.85	58.70	52.84
รวม	1,468.36	2,089.88	2,648.58	5,371.96	4,319.73
การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	494.08	621.52	558.70	2,723.38	(1,052.23)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	50.71	42.33	26.73	102.82	(19.59)
มูลค่าผลิตผลที่รวบรวมจากสมาชิก	857.62	1,356.70	1,507.82	2,453.69	2,376.71
จำนวนสมาชิกที่ให้บริการทั้งสิ้น (ราย)		7,683	5,789	7,209	4,585

ตารางที่ 10 การแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ผลิตผลปกติ					
ข้าวสาร				12.85	8.60
ปลายข้าว				0.70	1.83
รำ				1.50	0.50
แกลบ				0.11	0.13
อื่น ๆ				3.50	23.50
ผลิตผลแปรรูปอื่น ๆ					
ผลิตผลแปรรูปอื่น ๆ					339.34
อื่น ๆ					61.21
น้ำมันดิบ					
นมสดพาสเจอร์ไรส์					
นมสดกล่องUHT					
อื่น ๆ					
สัตว์เลี้ยงเพื่อขาย					
โคขุน					0.73
สุกรขุน					0.41
อื่น ๆ					0.49

ตารางที่ 10 การแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
สัตว์เลี้ยงเพื่อขายผลิตผล					
ขายผลิตผลสัตว์เลี้ยง					0.03
กำไรจากการขายผลิตผลพลอยได้					
ขายชิ้นส่วนสัตว์					
อื่น ๆ					
รวม	0.00	0.00	0.00	18.66	436.77
การแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน				18.66	418.11
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ				100.00	2,240.68

ตารางที่ 11 การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
สูบน้ำ	34.04	35.05	28.39	21.12	15.11
ไถไร่ ไถนา	0.10	0.06	0.08	0.33	0.68
ปรับพื้นที่				0.13	0.06
แปลงสาธิต					
ผสมเทียม รักษาสัตว์			0.02	0.14	0.03
อาชญาบัตร					
ชุดสระ ชุดบ่อ		0.01			
รถบรรทุก		0.26	0.01	0.01	0.01
ตลาดกลาง		1.04	1.02	1.37	2.15
อื่น ๆ	7.24	8.11	6.54	9.82	10.78
รวม	41.38	44.53	36.06	32.92	28.82
การให้บริการ/ส่งเสริมการเกษตรเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	7.50	3.15	(8.47)	(3.14)	(4.10)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	22.14	7.61	(19.02)	(8.71)	(12.45)
มูลค่าสินค้าที่บริการให้แก่สมาชิก					
จำนวนสมาชิกที่ได้รับบริการทั้งสิ้น (ราย)					6,528

ตารางที่ 12 สรุปปริมาณธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
การรับฝากเงิน	76.02	86.29	93.17	131.90	145.95
การให้เงินกู้แก่สมาชิก	514.22	673.55	488.86	574.28	793.89
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	813.57	895.01	985.45	945.82	914.47
การรวบรวมผลิตผล	1,468.36	2,089.88	2,648.58	5,371.96	4,319.73
การแปรรูปผลิตผล	0.00	0.00	0.00	18.66	436.77
การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	41.38	44.53	36.06	32.92	28.82
รวม	2,913.55	3,789.26	4,252.12	7,075.54	6,639.63
ปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	499.80	875.71	462.86	2,823.42	(435.91)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	20.71	30.06	12.22	66.40	(6.16)

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

ตารางที่ 13 รายได้อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร	4.62	3.40	3.08	3.13	4.05
ดอกเบี้ยรับเงินฝากสหกรณ์อื่น				0.98	1.07
รายได้ค่าเช่า	1.55	2.49	3.54	6.32	5.05
รายได้จากการเป็นตัวแทน	0.18	0.07	0.24	0.32	0.02
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	1.06	0.97	0.82	0.67	0.60
ค่าธรรมเนียมโอนหุ้น	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
ค่าธรรมเนียมโอนกรรมสิทธิ์					
ผลตอบแทนจากการลงทุน	0.02	0.01	0.23	0.10	0.08
เงินอุดหนุน	1.22	5.17	8.03	11.62	10.36
หนี้สูญรับคืน		0.11	2.16	0.31	0.18
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	2.31	0.53	0.12	0.46	0.66
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน					
ค่าบริการจัดเส้นทางเดินรถ					
ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนสัญญา					
ค่าบำรุงสหกรณ์				0.03	0.11
ค่ากระแสไฟฟ้า				0.07	0.07
ค่าน้ำบาดาล					
ค่าบริการขายไม้				0.03	
รายได้จากการขายกล่อง					
รายได้ค่าบริการต่าง ๆ					
รายได้ค่าปรับ					

ตารางที่ 13 รายได้อื่น (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
รายได้จากการตั้งโชว์สินค้า					
สินค้าขาดบัญชีได้รับการชดใช้					
รายได้เบ็ดเตล็ด	7.32	8.32	9.53	11.23	16.93
รวม	18.29	21.08	27.76	35.28	39.19

ตารางที่ 14 ดอกเบี้ยจ่าย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2,551.00
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้วัสดุ					
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก					
ดอกเบี้ยจ่ายเงินสะสมเจ้าหนี้ที่					
อื่น ๆ				2.74	2.58
รวม	0.00	0.00	0.00	2.74	2.58

ตารางที่ 15 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
เงินเดือนและค่าจ้าง	13.26	12.33	13.25	14.36	13.89
ค่าเบี่ยงลิ้งพาหนะ	9.72	8.82	8.23	8.27	9.08
ค่าเช่า	0.64	0.62	0.35	0.45	0.54
ค่ารับรอง	1.22	1.13	0.96	1.08	0.93
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	2.41	2.42	1.94	1.95	1.91
ค่าของใช้สำนักงาน		0.44	0.50	0.25	0.40
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน	1.47	1.32	1.93	2.46	1.47
ค่าสาธารณูปโภค	2.42	2.94	1.90	2.32	1.90
ค่าอบรมสัมมนา				0.21	0.30
ค่าบำเหน็จเจ้าหน้าที่	0.29	0.36	0.42	0.45	0.39
ค่าดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	6.05	5.78	5.74	3.06	3.17
ค่าดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม	0.25	1.59	1.25		
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	7.90	10.87	13.42	15.45	15.74
ค่าเบี้ยประชุม	2.81	3.33	4.01	1.10	1.31
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่				3.51	3.57
ค่าล่วงเวลา		0.24	0.35	0.36	0.28
ค่าตอบแทน	3.66	5.55	4.98	6.58	6.27
ค่าสวัสดิการ	0.78	0.71	0.88	0.34	0.31

ตารางที่ 15 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
เงินสมทบกองทุนทดแทน				0.50	0.49
ค่าเบี้ยประกันภัย	0.23	0.36	0.28	0.30	0.39
หนี้สงสัยจะสูญ	10.08	6.67	12.96	11.17	9.20
ค่าธรรมเนียม/ภาษี	0.53	0.55	0.83	2.16	0.75
ค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชี				0.30	0.02
ค่าใช้จ่ายตัดบัญชี/ใบอนุญาตตัดจ่าย	1.59	2.14	2.38	1.48	1.53
ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน		0.12	0.28	0.03	0.01
ขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน		0.02	0.09	0.05	0.05
ค่าบำรุงชศค.					
ค่าใช้จ่ายในการหีบห่อโฆษณา					0.02
ค่าปรับปรุงเส้นทางเดินรถ				0.01	
ค่าใบอนุญาตประกอบการขนส่ง				0.01	0.01
ค่าใช้จ่ายดำเนินคดี				0.14	0.26
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	15.69	17.19	24.59	24.96	27.72
รวม	81.00	85.50	101.52	103.31	101.91

ตารางที่ 16 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
รายได้					
ธุรกิจสินเชื่อ	38.39	40.81	44.14	52.49	62.79
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	813.57	895.01	985.45	945.82	914.47
ธุรกิจรวบรวมผลิผล	1,524.47	2,149.67	2,763.57	5,371.96	4,479.99
ธุรกิจการแปรรูป				395.12	436.77
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	41.38	44.53	36.06	32.92	28.82
รวม	2,417.81	3,130.02	3,829.22	6,798.31	5,922.84
ต้นทุน					
ธุรกิจสินเชื่อ	3.87	4.71	4.69	6.47	8.23
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	778.94	852.50	941.22	945.71	880.42
ธุรกิจรวบรวมผลิผล	1,487.77	2,111.54	2,708.24	5,292.28	4,443.01
ธุรกิจการแปรรูป				361.82	406.78
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	19.91	19.80	16.85	14.10	12.17
รวม	2,290.49	2,988.55	3,671.00	6,620.38	5,750.61
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	127.32	141.47	158.22	177.93	172.23

ตารางที่ 16 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
หัก ดอกเบี้ยจ่าย	0.00	0.00	0.00	2.74	2.58
หัก กำไรจากการขายสินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อปีปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน				0.08	0.06
บวก กำไรจากการขายสินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อปีก่อนที่รับเงินในปีปัจจุบัน				0.07	0.06
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	127.32	141.47	158.22	175.18	169.65
รายได้เฉพาะธุรกิจ	13.74	18.92	24.59	22.87	20.95
รายจ่ายเฉพาะธุรกิจ	81.62	89.72	85.16	93.47	77.17
กำไร(ขาดทุน)เฉพาะธุรกิจ	59.44	70.67	97.65	104.58	113.43
บวก กำไรจากการดำเนินโครงการ		1.74			0.30
หัก ขาดทุนจากการดำเนินโครงการ		0.68	0.14	0.65	0.56
บวก รายได้อื่น	18.29	21.08	27.76	35.28	39.19
หัก ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	81.00	85.50	101.52	103.31	101.91
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงาน	(3.27)	7.31	23.75	35.90	50.45
รายได้รายการพิเศษ	0.64	0.42	3.36	5.68	1.03
รายจ่ายรายการพิเศษ	0.49	0.73	9.31	4.02	0.31
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	(3.12)	7.00	17.80	37.56	51.17
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	2,408	2,601	2,479	2,863	3,074
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	54.45	64.99	78.60	92.85	93.35
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	1,438	1,337	1,382	1,178	915
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	57.57	57.99	60.80	55.29	42.18
ไม่ดำเนินงาน (จำนวนสหกรณ์)	958	663	433	308	168

ส่วนที่ 4 ฐานะการเงินของสหกรณ์
ส่วนของสินทรัพย์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
เงินสดและเงินฝากธนาคาร					
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	528.78	554.72	493.79	539.46	574.76
เงินฝากสหกรณ์อื่น	18.15	20.00	20.18	24.52	30.80
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	16.40	12.11	2.85	1.03	7.21
รวมเงินสดและเงินฝากธนาคาร	563.33	586.83	516.82	565.01	612.77
เงินลงทุนระยะสั้น	0.12	0.65	0.08	0.16	0.20
ลูกหนี้เงินให้กู้ระยะสั้น					
- เงินให้กู้	451.35	509.53	400.70	461.34	566.23
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ :	41.47	46.99	43.57	50.14	50.18
หัก สำรองหนี้คลาดเคลื่อน	0.14	0.35	0.32	0.33	0.61
ลูกหนี้เงินให้กู้-สุทธิ	409.74	462.19	356.81	410.87	515.44
ลูกหนี้ระยะสั้นสุทธิ					
- การค้า	442.58	390.06	314.03	332.51	329.09
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	199.95	187.89	155.19	177.21	147.78
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	1.36	1	0.86	0.83	1.69
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	241.27	201.17	157.98	154.47	179.62
- ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ				0.83	1.11
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ				1.61	2.14
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน					
ลูกหนี้ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ-สุทธิ	0.00	0.00	0.00	(0.78)	(1.03)
- ค่าบริการ	1.39	2.09	2.16	1.27	0.88
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	1.08	1.14	1.23	1.11	0.61
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน		0.01			
ลูกหนี้ค่าบริการ-สุทธิ	0.31	0.94	0.93	0.16	0.27
- อื่น ๆ	74.68	83.16	65.00	74.08	67.43
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	45.53	46.32	45.79	41.04	40.90
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน		0.03	0.09	0.93	3.02
ลูกหนี้อื่น ๆ-สุทธิ	29.15	36.81	19.12	32.11	23.51
รวมลูกหนี้ระยะสั้น	518.65	475.31	381.19	408.69	398.51
รวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	246.56	235.35	202.21	220.97	191.43
รวมค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	1.36	1.04	0.95	1.76	4.71
หัก ดอกผลจากการขายสินค้าผ่อนชำระรอการตัดบัญชี					
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	270.73	238.92	178.03	185.96	202.37

ส่วนของสินทรัพย์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม	94.97	90.65	80.63	78.53	76.36
หัก ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	71.85	67.73	57.36	53.89	50.86
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมสุทธิ	23.12	22.92	23.27	24.64	25.50
สินค้าคงเหลือ	58.17	78.13	102.04	70.16	88.24
หัก ค่าเพื่อมูลค่าสินค้าลดลง		0.46	0.49	0.85	0.17
สินค้าคงเหลือ	58.17	77.67	101.55	69.31	88.07
สินค้าขาดบัญชีรอหาผู้รับผิดชอบ	7.18	6.88	7.49	5.32	5.05
หัก สำรองสินค้าขาดบัญชีรอหาผู้รับผิดชอบ	7.30	6.88	7.45	5.32	5.05
สินค้าขาดบัญชีรอหาผู้รับผิดชอบ-สุทธิ	(0.12)	0.00	0.04	0.00	0.00
สินค้าคงเหลือสุทธิ	58.05	77.67	101.59	69.31	88.07
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น					
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับ	1.12	2.36	2.50	2.22	2.88
หัก ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	1.08	1.90	2.19	1.88	2.42
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับสุทธิ	0.04	0.46	0.31	0.34	0.46
วัสดุคงเหลือ	4.89	4.73	3.31	3.24	4.79
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	21.45	16.57	124.33	121.97	94.53
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	26.38	21.76	127.95	125.55	99.32
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,351.47	1,410.94	1,304.55	1,381.50	1,544.13
เงินลงทุนระยะยาว	3.14	2.14	2.68	1.88	16.26
ลูกหนี้เงินให้กู้ระยะยาว					
- เงินให้กู้	60.20	69.05	69.80	90.52	107.09
หัก ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ :	0.20	0.65	0.38	1.79	1.32
หัก สำรองหนี้คลาดเคลื่อน					
ลูกหนี้เงินให้กู้-สุทธิ	60.00	68.40	69.42	88.73	105.77
ลูกหนี้ระยะยาวสุทธิ					
- การค้า		0.33	0.92	0.55	1.10
หัก ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ				0.26	0.01
หัก ค่าเพื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน					0.01
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	0.00	0.33	0.92	0.29	1.08
- ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ				0.01	0.33
หัก ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ					
หัก ค่าเพื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน					
ลูกหนี้ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ-สุทธิ	0.00	0.00	0.00	0.01	0.33

ส่วนของสินทรัพย์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
- ค่าบริการ				0.45	
หัก ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญเสีย					
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้ที่คาดเคลื่อน					
ลูกหนี้ค่าบริการ-สุทธิ	0.00	0.00	0.00	0.45	0.00
- อื่น ๆ	1.74	1.83	9.00	8.78	10.08
หัก ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญเสีย		0.04	0.08	0.55	0.93
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้ที่คาดเคลื่อน				0.13	
ลูกหนี้อื่น ๆ-สุทธิ	1.74	1.79	8.92	8.10	9.15
รวมลูกหนี้ระยะยาว	1.74	2.16	9.92	9.79	11.51
รวมค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญเสีย	0.00	0.04	0.08	0.81	0.94
รวมค่าเผื่อลูกหนี้ที่คาดเคลื่อน	0.00	0.00	0.00	0.13	0.01
หัก ดอกผลจากการขายสินค้าผ่อนชำระรอการตัดบัญชี					
ลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ	1.74	2.12	9.84	8.85	10.56
มูลค่าพันธบัตร					
สัตว์เลี้ยงทำพันธุ์				29.33	30.94
หัก ค่าเสื่อมพันธบัตร				5.43	9.30
มูลค่าพันธบัตร - สุทธิ				23.90	21.64
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์					
ที่ดิน	54.26	56.79	59.57	59.16	66.42
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	59.55	63.33	58.75	138.99	151.11
งานระหว่างก่อสร้าง	4.56	7.12	11.02	1.80	2.13
เครื่องจักรและอุปกรณ์	35.61	49.41	55.92	122.24	116.96
ยานพาหนะ	6.19	9.76	9.64	22.51	26.00
เครื่องใช้สำนักงาน	6.44	7.53	14.42	23.57	27.61
อื่น ๆ	1.02	3.35	16.27	13.93	19.98
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์สุทธิ	167.63	197.29	225.59	382.20	410.21
ค่าเสื่อมราคาสะสม				176.20	211.86
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์สุทธิ	167.63	197.29	225.59	206.00	198.35
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน					
สิทธิการเช่า		0.04	0.15	0.03	
สิทธิการใช้ประโยชน์		16.72	16.01	13.40	11.87
สิทธิบัตร/สัมปทาน			0.02		
ซอฟต์แวร์					

ส่วนของสินทรัพย์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ			0.28		
อื่น ๆ	12.63			1.38	0.78
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12.63	16.76	16.46	14.81	12.65
สินทรัพย์อื่น					
ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	9.20	7.81	6.63	5.22	5.01
เงินทดรองจ่ายค่านินคติ	0.31	1.32	0.45	0.32	0.42
เงินมัดจำ	5.47	5.36	5.18	4.13	3.32
เงินประกันและอื่น ๆ	6.33	5.99	12.07	15.23	15.46
รวมสินทรัพย์อื่น	21.31	20.48	24.33	24.90	24.21
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	1,617.92	1,718.13	1,652.87	1,750.57	1,933.57

ส่วนของหนี้สิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น	452.51	484.68	295.06	204.35	285.81
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	99.41	79.16	79.96	76.65	95.77
ส่วนของหนี้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	15.72	25.31	37.78	22.35	22.39
เงินรับฝาก	136.18	151.33	158.08	203.73	236.16
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์				0.18	0.06
หนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ	128.38	111.01	115.99	202.98	161.07
รวมหนี้สินหมุนเวียน	832.20	851.49	686.87	710.24	801.26
หนี้สินระยะยาว					
เจ้าหนี้เงินกู้ยืม	39.92	31.82	33.29	31.37	29.92
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์				0.86	1.06
หนี้สินระยะยาวอื่น ๆ	2.66	5.51	4.83	0.00	
รวมหนี้สินระยะยาว	42.58	37.33	38.12	32.23	30.98
หนี้สินอื่น					
รายได้รอตัดบัญชี	2.55	8.00	8.73	8.67	12.25
เงินสะสมเจ้าหนี้ที่	2.62	0.30	2.75		
สำรองบำเหน็จเจ้าหนี้ที่	1.40	4.77	2.20	4.45	4.81
เงินประกัน				0.39	0.40
หนี้สินอื่น ๆ	131.49	156.91	218.35	230.56	237.16
รวมหนี้สินอื่น	138.06	169.98	232.03	244.07	254.62
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	1,012.84	1,058.80	957.02	986.54	1,086.86

ส่วนของทุน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ทุนของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร					
ทุนเรือนหุ้น	241.21	254.98	262.11	273.25	294.31
ทุนสำรอง	357.11	381.49	407.19	451.55	496.70
ทุนสะสมตามระเบียบ ข้อบังคับและอื่น ๆ	107.65	114.45	121.49	132.06	142.86
กำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	(0.05)	(0.06)			
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	0.03		0.22	(0.09)	0.23
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร	153.64	110.51	76.57	59.26	38.54
(ขาดทุนสะสม)	(251.39)	(209.04)	(189.53)	(189.56)	(177.10)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	(3.12)	7.00	17.80	37.56	51.17
รวมทุนของสหกรณ์	605.08	659.33	695.85	764.03	846.71
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	1,617.92	1,718.13	1,652.87	1,750.57	1,933.57
ทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	69.72	100.21	(65.26)	97.70	183.00
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	4.50	6.19	(3.80)	5.91	10.45

ตารางที่ 17 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
แหล่งที่มา					
แหล่งเงินทุนภายใน	741.26	810.66	853.93	967.76	1,082.87
เงินรับฝาก	136.18	151.33	158.08	203.73	236.16
ทุนของสหกรณ์	605.08	659.33	695.85	764.03	846.71
แหล่งเงินทุนภายนอก	876.66	907.47	798.94	782.81	850.70
เครดิตระยะสั้น	567.64	589.15	412.80	303.35	403.97
เครดิตระยะยาว	42.58	37.33	38.12	32.23	30.98
หนี้สินอื่น	266.44	280.99	348.02	447.23	415.75
รวม	1,617.92	1,718.13	1,652.87	1,750.57	1,933.57
ทางใช้ไป					
เงินสด/เงินฝาก	563.33	586.83	516.82	565.01	612.77
ลูกหนี้	742.21	771.63	614.10	694.41	631.77
หลักทรัพย์/ตราสาร	3.26	2.79	2.76	2.04	16.46
สินค้าคงเหลือ	58.05	77.67	101.59	69.31	88.07
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	180.26	214.05	242.05	220.81	211.00
อื่น ๆ	70.81	65.16	175.55	198.99	373.50
รวม	1,617.92	1,718.13	1,652.87	1,750.57	1,933.57